

Fabarm Elos Black

ČIERNY ŠAT A ZLATÝ LESK!

Jednoduché línie, elegantné černenie, ladné krivky a mätko žltý orech, to všetko podčiarknuté pravým zlatom: loveckej kozlici Fabarm nechýba šarm ani príťažlivosť. Skvostný šperk bez príkras právom nesie názov Čierny diamant.

V roku 2009 predstavil Fabarm úplne novú brokovú kozlicu Elos. Na rozdiel od avantgardných línií kozlice Axis a dvojky Nobile sa puška vyznačovala veľmi klasickými tvarmi a povrchovou úpravou. Klasický však neznamená nepôvabný, lebo zbraň, v tom čase dostupná v troch jednoduchých a zrozumiteľných modifikáciách – A, B a C – očarila svojou pôvabnou siluetou. Krásne oblé lôžko hlavni bez akýchkoľvek výčnelkov zdobila ľahká kvetinová rytna. Odvtedy sa rodina Elosu rozrástla a dnes ju tvorí nie menej ako štrnásť modelov.

Na rozšírení ponuky sa, samozrejme, podieľajú nové, menšie kalibre – dvadsiatka a dvadsaťosmička, ale aj špeciálne modely ako Slug, Traqueur (Honec), odľahčené verzie s ergalovou baskulou 55, AL, ešte ľahšie Elosy určené na lov slúk, HE a modely s prepracovanou povrchovou úpravou Venti či v čiernom zhotovení ako náš skúšobný model Black Diamond. Celý rozvetvený rad má však okrem názvu spoločnú ešte jednu vec, a tou je príjemná cena. Najlacnejší model radu – „Áčko“, ako sme mohli očakávať, stojí 1 380 eur a najdrahší, ktorým je práve náš Black Dia-

Diamond

© B. Berbessou

mond, 2 290 eur. Black Diamond sa vyrába v kalibroch 12, 20 a 28. My sme si zvolili dvadsiatku, kozlicu s celoocelovým čierno brunírovaným lôžkom. Zbraň sa odlišuje od tradičných brokovnic s patinovanou striebornou alebo mramorovanou baskulou a púta práve kontrastom medzi studenou a lesklou čerňou kovových častí a teplými zlatohnedými odtieňmi pekného orecha, ktorý bol použitý na výrobu pažby a predpažbia. Pardon, nie všetky kovové súčiastky sú čierne, jazýček spúšte je pozlátený, takisto ako aj názov pušky Elos Black Diamond v zapustenej rytine z pravého 24-karátového zlata.

Kozlica má teda klasickú, pôvabnú a jednoduchú siluetu. Nedajme sa však pomýliť. Hoci je menej vyumelkovaná ako Axis a Nobile, spája v sebe všetky osobitosti zbra-

© L. Bedu

ni Fabarm. Tiež bola odskúšaná na 1 630 barov, čo je o 310 barov viac, ako sú bežné najprísnejšie skúšky. Dodáva sa v pružnom a zároveň pevnom látkovom kufríku so zapínaním na zips. Kufrík obsahuje štyri zahrdlenia Inner HP, dlhé (82 mm) vymeniteľné choky s hyperbolickým

Zbraň je správne vyvážená a pohodlne sa zakladá do ramena.

profilom, ktoré by mali zaručovať pravidelnejšie a kompaktnjšie zhluky so slabším pociťovaním spätného nárazu. Originalitou značky je, že choky sa neoznačujú podľa skovania, teda redukcie priemeru vzhľadom na vnútorný prierez hlavni, ale podľa očakávanej vzdialenosti streľby. Preto sú k dispozícii zahrdlenia short, medium, long a xtreme, čo zodpovedá štyrom vzdialenostiam streľby od najbližšej po najvzdial-

Od pažby cez baskulu až po hlavne, vo Fabarme je všetko „domáca výroba“.

Veľmi prostý čierny šat, zaoblené tvary a pekná pažba, čo viac chýba? Nič...

lenejšiu. Mimochodom, na tieto štyri názvy si bez problémov rýchlo privyknete. Tým sa však ponuka výberu pri Elose nekončí. Hneď si treba zvoliť aj dĺžku hlavni. Pri našom kalibri 20 existujú štyri dĺžky, a to 61, 66, 71 a 76 cm. Nám sa ušiel Elos s hlavňami dlhými 71 cm.

Z estetického hľadiska je zbraň dost' klasická. Rovnaký dojem vytvára i drevo, aj keď veľmi pekný, olejom leštený orech triedy 3 dodáva zbrani ohromnú vznešenosť a eleganciu. Pažba pištoľového typu má telo zakončené špicatými výbežkami a čierna gumená pätká zvlášť dobre ladí s farbou baskuly a hlavni. Vôbec to nie je zlé. Predpažbie vyrobené z jedného kusa orecha je rovnako pekné ako pažba, s ktorou dokonale harmonizuje kresbou i odtieňom. Dobré uchopenie do ruky zabezpečuje jednak tulipánovitý, dostatočne široký tvar, jednak klasická zahrotená priestranná rybina. Predpažbie sa sníma pomocou tradičnej západky.

Lôžko hlavni: samá oceľ

Lôžko hlavni je vykované z jedného kusa ocele. Je rovnaké ako pri ostatných modeloch Elos či už oceľových, alebo ergalových, má ten istý tvar, ale čierne brunírovanie mu dodáva väčšiu silu a výraz, zároveň zjemňuje rytinu, ktorá pôsobí nenápadnejšie a jemnejšie a zvláštnym spôsobom zvýrazňuje zaoblený tvar.

Mušličky majú čisté jednoduché tvary a tiež sú pomerne vydarené. Každá mušlička zobrazuje akoby hrot asymetrickej šípky smerujúcej k strelcovi. Týmto vizuálnym trikom sa predlžuje krídlo hlavni, čím sa

© L. Bedu

Vyhadzovanie nie je super silné, je však pravidelné a symetrické.

vytvára dojem, že baskula je na tomto mieste oveľa nižšia a celá zbraň vyzerá jemnejšie. Hroty na mušličkách zároveň predstavujú pokračovanie pažby, najmä vrchnej časti výrezov pažby v tvare poloblúka, čo opäť vzbudzuje dojem trochu väčšej zaoblenosti zbrane.

Naspodku baskuly je, ako sme už spomenuli, hrubými zlatými kapitálkami vyrytý názov Elos a jemným anglickým písmom názov Black Diamond, ktoré krásne ladia s pozlátenou jednospušťou. Nestáva sa často, aby bola spúšť oceľová tak ako tu. Jej polohu si môžete nastaviť do jednej z ôsmich pozícií pomocou priloženého malého imbusového kľúča.

Zamatovočierne hlavne sa preklápajú v lôžku na veľmi klasických odklonených čapoch. Preto je možné ich vymeniť, keď sa zo zbrane vystrelia niekoľko tisícok nábojov a vzniknú vôle. Na uzamykanie zbrane bola použitá stará klasika brokových kozlíc, čiže široká spodná zámka zaisťuje dva háky umiestnené pod hlavňami zvislo na ústie nábojových komôr. Tento systém používaný renomovanými výrobcami kozlíc ako Browning (B25) už nemusí nikoho

presvedčať o svojej spoľahlivosti a dlhej životnosti. Zaoberáte sa bez použitia vysokých alebo horných zámok.

Ale vráťme sa k hlavňam. Sú spojené objímkou – opäť stará klasika talianskych zbrojoviek... ibaže deliacu líniu objímky nevidno. Hlavne sú napriek tomu zletované tradičným spôsobom plnými stredovými lištami a stiahnuté objímkou z jedného kusa ocele. Tentoraz je však predel medzi oceľovou časťou a hlavňami nepostrehnuteľný, a to aj preto, že chýba zvyčajná rytina v podobe ozdobného pásika, ktorá má maskovať spojnicu. Hlavne tak vyzerajú dlhšie, uhladenejšie, krajšie. Úsilie nenované prepracovaniu objímky dodáva puške ešte prítťažlivejší vzhľad a estetickú pridanú hodnotu oproti konkurencii.

Hlavne sú domácej výroby. Závod Fabarm nakupuje prúty chrómmolybdénovej ocele, ktoré sám spracúva na hlavne kalibru 28, 20 alebo 12. Vo Fabarme hlavne nie sú kované, ale vrátané. Kovanie nevyhovuje vedeniu firmy, ktoré chce, aby si hladké hlavne zachovali určitú pružnosť. Vďaka tomu sa oceľ hlavne pri vypaľovaní v peci (730 °C) pri spájaní striebrom natvrdo ani „nepohne“.

© B. Berbessou

Elos Black Diamond sa vyrába v kalibroch 12, 28 a 20 (ako tento).

Tribore a hyperbolické zahrdlenia

Nábojové komory na našej zbrani merajú 76 mm, je to teda 20 Magnum. Hlavne majú navyše vývrt *Tribore*, čo je inovácia Fabarmu. Nechceme príliš zachádzať do detailov, preto si len povieme, že jadro hlavni sa skladá z troch častí s nerovnakou dĺžkou a priemerom. Dlhá kužeľovitá výstuha na konci komory predchádza nemilosrdnému stúpaniu tlakov v momente výstrelu. Jadro hlavne má hrubší vývrt (napr. pri kalibri 12 je to 18,8 mm), aby sa nedeformovali olovené broky a znížilo sa trenie. Jadro sa potom postupne stenčuje do dlhého úzkeho kužeľa 20,5 mm, aby sa zvýšila rýchlosť náplne podľa Venturiho princípu (pri kalibri 12 sa takto stenčí z 18,8 na 18,4 mm). Posledné valcovité centimetre sú napokon určené pre vymeniteľné choky, ktoré tu merajú 8,2 cm a majú hyperbolický profil. Takýto tvar je ozajstnou výhodou pri love vodnej zveri. Umožňuje strieľať vysokovýkonné oceľové strelivo s redukciou väčšou ako polovica. Nebudeme rozpisovať matematické postupy, ktorými dospejeme k týmto záverom, vedzte však, že vďaka veľkej

**Krokové
vyhadzovače Elosu
a dva spodné háky**

**Dve zo štyroch
82-milimetrových
hyperbolických
zahrdlení
dodávaných so
zbraňou**

dĺžke a vnútornému profilu zahrdení Inner HP Fabarm je možné obmedziť trenie pri prechode chokmi a využiť veľké redukcie.

Ak by ste chceli hlavňami napríklad zatĺkať klince, taliansky výrobca sa rozhodol dať ich odskúšať nie na 1 320 barov, čo je momentálne norma, ale na 1 630 barov. Čo sa týka hlavni, ešte doplníme, že náš Elos AL má plnú klesajúcu zameriavaciu plošinu širokú 6 mm pri komore a 4 mm pri ústí, ktorá prekrýva celú dĺžku hlavne a je zakončená veľmi klasickou pozlátanou mosadznou guľatou muškou.

Čierny diamant na bielom podklade

Na testovaní nás víta ľadová zima doširoka rozprestierajúca svoj biely kabát. Vyleti prvý terč a hneď je po ňom. Predzvesť úspechu? Možno. Bici mechanizmus je veľmi dobrý, má predovšetkým čistý chod bez zádrhov. Volič strelby na poistke funguje veľmi spoľahlivo a počas celého testovania bez problémov striedame najskôr výstrely z hornej, potom z dolnej hlavne. Spúšť má vhodnú polohu, no keby to bola moja puška, určite by som si posunul jazýček o jeden až dva výrezy dopredu, aby som získal pár milimetrov na pažbe a nemusel som si dávať novú pätku pažby. Pri výstrele je spätný chod priamočiary a dôležité je, že sa hlavne nezdvíhajú nahor. Vyhadzovače fungujú dobre a synchronizovane, aj keď nábojnice nevyhadzujú príliš ďaleko. „Je to praktické, človek aspoň nemusí po polovačke chodiť a hľadať nábojnice príliš ďaleko,“ tvrdí poľovník, ktorý sa prizerá nášmu testu. A má pravdu. No dvakrát zostala po výstrele a vyhodení prázdna nábojnica „prilepená“ v nábojovej komore. Je to problém nábojnice, dna nábojnice, vyťahovača či chladu, v kombinácii

Jediná výstrednosť – spodok baskuly zdobený zapusteným pravým 24-karátovým zlatom

so všadeprítomnou vazelínou a olejom, typických pre nové pušky, ktoré v dôsledku teploty hlboko pod nulou stuhli? Otázka ostáva bez odpovede, lebo oba prípady sa vyskytli na začiatku skúšky, čo by potvrdzovalo teóriu o zatumnutom mazadle, a nebolo iné východisko, než vybrať nábojnice prstami ako pri klasickej kozlici s vyťahovačom.

Počas skúšky sme strieľali vysokovýkonné oceľové broky s použitím dvoch prostredných zahrdení. Nevyskytli sa žiadne ťažkosti a výsledky boli dobré, hoci na veľmi ďalekých terčoch sme mali pocit, že predsádzať treba trochu viac, ako je zvykom. Zbraň sa dobre drží v rukách. Účinne k tomu prispieva hmotnosť 2,85 kg, ideálna na dvadsiatku, pažba a najmä výborný dizajn predpažia a skvelá vyváženosť. Predpažbie sa, mimochodom, dá ľahučko sňať a opäť nasadiť, s poci-

Poloha Jednospúšte je nastaviteľná.

tom bezchybného lícovania a takmer ručne práce, najmä vďaka nastaviteľnej západke. Po štyroch škatuliach nábojov po 25 kusov nechávame brokovnicu oddychovať. Nie však nadiho. Okamžite ju berie do rúk náš poľovník – divák, ktorému sa zdá skôr príťažlivá. A s otázkami sa roztrhlo vrece – cena, kalibre, hmotnosť, prednosti, nedostatky, skrátka, najmenej na obsah ďalšieho článku. A zdá sa, že brokovnica nášho chlapíka presvedčila a možno ju hneď berie. Že by sa dobrá predzvesť potvrdila?

Text: Laurent Bedu

TECHNICKÉ ÚDAJE

Výrobca: Fabarm
Typ zbrane: broková kozlica
Kaliber: 20
Hlavne: dlhé 71 cm, s vymeniteľnými zahrdeniami
Pažba: orech triedy 3 leštený olejom, pištoľový tvar a tulipánovité predpažbie so záklopkou
Spúšť: jedna zotrvačnicková a volič
Vyťahovanie: krokový vyhadzovač
Uzamykanie: spodné, dvoma hákmi a širokým uzamykacím klinom
Lôžko hlavni: čierna brunírovaná oceľ s mierne zaoblenými okrajmi
Mechanika: Anson & Deeley
Dĺžka pažby: 37 cm
Lomenie: 60 a 40 mm
Celková dĺžka: 114 cm
Hmotnosť: 2,850 kg
Príslušenstvo: štyri dlhé hyperbolické vymeniteľné zahrdenia (82 mm)
Cena: 2 290 eur
Zvláštnosti: zbraň odskúšaná na 1 630 barov, trojročná záruka, kufrík

NÁŠ NÁZOR

PLUSY

- lesklý vzhľad bez príkras
- škála kalibrov
- kvalita dreva
- zaoblené lôžko hlavni
- spúšť a odpaly
- HP choky a elegantný kufrík

MÍNUSY

- „mierne“ vyhadzovanie
- cena, ktorou sa radí do konkurencie s Berettou a Browningom